

Γ.Α.
ΠΑΡΟΧΗ Κ.Α

ΠΑ.ΣΟ.Κ.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ:
Γραμματέα της Κ.Ε. του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

ΚΩΣΤΑ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗ

**Στην Σύνοδο
της Κεντρικής Επιτροπής**

Εχουμε συνηθίσει πιά τον τελευταίο καιρό να ζούμε σε διαρκή ένταση και κάτω από κρίσιμες περιστάσεις.

Δεν θα μπορούσε να γίνει αλλιώς.

Τα βήματα της πορείας που οδηγούν στη νέα εποχή, όταν συνοδεύονται από αποφάσεις ιστορικής σημασίας που σημαδεύουν το ΠΑΣΟΚ, όπως είναι η γεναία πολιτική πράξη ευθύνης του Ιδρυτή και Προέδρου μας, Ανδρέα Παπανδρέου, δεν συνιστούν καθημερινό γεγονός. Δεν συνιστούν απλά ως μια φυσιολογική εξέλιξη ή μια αντικειμενική νομοτέλεια.

Σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα ζήσαμε συγκλονιστικές Στιγμές.

Η περιπέτεια της υγείας του Προέδρου μας. Το επίπονο διάστημα της αναπλήρωσης με τις πολιτικές μάχες που χρειάστηκε να δώσουμε. Οι διαδικασίες εκλογής του Κώστα Σημίτη στο τιμόνι της διακυβέρνησης. Η νέα Κυβέρνηση, που πριν ακόμη πάρει γήφο εμπιστοσύνης χρειάστηκε να αντιμετωπίσει εθνική κρίση.

Περάσαμε στιγμές που δοκιμάζεται η αντοχή, η ρίζα, η δύναμη, η ενότητα και η υπευθυνότητα μιας παράταξης, ενός Κινήματος και ανταποκριθήκαμε με επιτυχία.

Σε τέτοιες ώρες πρέπει κανείς να δίνει τη μάχη του ενάντια στο εφήμερο, το πρόσκαιρο, το μεταβατικό. Να έχει ορίζοντα, σχέδιο και προοπτική. Ο αγώνας μας είναι πάνω απ' όλα αγώνας για την Ελλάδα και την προοπτική της. Είναι αγώνας για την ουσιαστική και αποτελεσματική αντιμετώπιση των προβλημάτων του λαού. Είναι αγώνας για την πορεία, το παρόν και το μέλλον της ενιαίας, μεγάλης και ενωμένης δημοκρατικής παράταξης. Είναι αγώνας για τη συνέχεια και τη μετεξέλιξη του ΠΑΣΟΚ σε ένα σύγχρονο, δημοκρατικό, σοσιαλιστικό φορέα, που θα χαράζει με την παρουσία του στις επόμενες δεκαετίες την πολιτική και κοινωνική ζωή της χώρας και θα δώσει στις προοδευτικές ιδέες ένα σύγχρονο και ουσιαστικό περιεχόμενο.

A.

Η κρίση στο Αιγαίο, που ξέσπασε την ώρα που η Κυβέρνηση και ο Πρωθυπουργός παρουσίαζαν στο εθνικό κοινοβούλιο τις προγραμματικές μας θέσεις, φανερώνει ότι ζούμε σε μια ιστορική περίοδο κρίσιμων διεργασιών και εξελίξεων.

Σε μια περίοδο μεταβατική για τη χώρα μας, σε μια πορεία έντονων προσπαθειών για την ανασυγκρότηση της οικονομίας και την ανάπτυξη, η αποφυγή της πολεμικής εμπλοκής και η προάσπιση της ειρήνης, χωρίς να απεμπολήσουμε κυριαρχικά μας δικαιώματα, είναι αναμφισβήτητα δετική.

Παρά τις δικαιολογημένες πικρίες και απογοητεύσεις που απορρέουν από τακτικούς χειρισμούς και προσωπικές συμπεριφορές, παρά τα αισθήματα ανασφάλειας που προς στιγμή δημιουργήθηκαν στο λαό, δεν πρέπει να μας καταλάβει ηττοπάθεια.

Προ παντός δεν μπορούμε να επιτρέψουμε σε κανέναν να χρησιμοποιήσει μεθόδους πατριδοκαπηλείας και ανεύθυνης μεγαλοστομίας, ιδιαίτερα σε όσους ευθύνονται για τις ανοιχτές πληγές της πατρίδας, για ολόκληρες δεκαετίες.

Σ' αυτές τις δύσκολες ώρες πρέπει να ξαναβρούμε το νήμα της ιστορικής μας πορείας, να σφυρηλατήσουμε την ενότητα του έθνους, να δώσουμε ως Ελληνισμός το δικό μας αξιόπιστο παρόν στο κάλεσμα και τις απαιτήσεις μιας ρευστής και άδηλης εποχής.

*

Οι βλέψεις, οι διεκδικήσεις και οι απαιτήσεις της Τουρκίας στρέφονται ευθέως κατά των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων και της εδαφικής μας ακεραιότητας. Περιφρονούν και καταπατούν το διεθνές δίκαιο, τις διεθνείς συνθήκες και συμβάσεις. Επιβεβαιώνουν με τον πιο ανάγλυφο τρόπο τη μόνιμη ισχύ και επικαιρότητα της πάγιας θέσης μας, για το τι συνιστά πραγματικά το ελληνικό εθνικό ζήτημα και από που προέρχεται η απειλή. Και γιατί η Ελλάδα θέτει και θα θέτει μόνιμα

στην πρώτη γραμμή τα ζητήματα ασφάλειας, κυριαρχίας και ακεραιότητας της.

Δεν πρέπει να έχουμε επικίνδυνες αυταπάτες.

Κανένα ευρωπαϊκό "υμύδιο" και κανέναν δήθεν εκδημοκρατισμό που προωθεί η τουρκική πολιτικοστρατιωτική εξουσία δεν μπορούν να καλύψουν τους αμετάβλητους και αμετάθετους επεκτατικούς στόχους κατά της χώρας μας. Κι όσοι εδελotuφλούν και καλύπτουν στην ουσία αυτούς τους στόχους, ας θυμηθούν τις παραβιάσεις των διεθνών συμβάσεων στην Ιμβρο και στην Τένεδο, τον αφελληνισμό της Κωνσταντινούπολης και την παρουσία των στρατευμάτων κατοχής στην Κύπρο.

Η κρίση που περάσαμε είναι ένα από "δείγμα γραφής" των κλιμακούμενων στόχων και των μακροπρόθεσμων επιδιώξεων του τουρκικού επεκτατισμού, ο οποίος κλιμακώνει αυτές τις επιδιώξεις του από τη μέχρι τώρα αμφισβήτηση της εθνικής μας κυριαρχίας, σε επιθετική εδαφική διεκδίκηση εθνικού μας χώρου. Το ανύπαρκτο για μας ζήτημα των ελληνικών βραχονησίδων του Αιγαίου, εισάγει αυτή την κλιμάκωση πλάι στις πάγιες διεκδικήσεις για συγκυριαρχία στον εναέριο χώρο, για συνεκμετάλλευση στον υποθαλάσσιο και για αποστρατιωτικοποίηση στο νησιωτικό χώρο. Εμείς αυτή την ώρα πρέπει να επαναλάβουμε την πάγια θέση μας για τα τρία μεγάλα ΟΧΙ στη συγκυριαρχία, τη συνεκμετάλλευση και την αποστρατιωτικοποίηση. Οτι υπάρχει πλήρης καθορισμός του καθεστώτος στην περιοχή από το διεθνές δίκαιο και τις ισχύουσες διεθνείς συμβάσεις. Οτι δεν διαπραγματευόμαστε ίχνος από τα κυριαρχικά μας δικαιώματα και την εδαφική μας κυριαρχία. Σ' αυτά συμπεριλαμβάνεται πάντοτε το αναφαίρετο δικαίωμά μας να επεκτείνουμε όταν εμείς κρίνουμε στα 12 μίλια τα χωρικά μας ύδατα.

*

Θα διεκδικήσουμε με όλα τα μέσα την ασφάλεια των συνόρων μας στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδιαίτερα στη Διακυβερνητική που ξεκινά τις επόμενες εβδομάδες. Δεν έχουμε, όμως, γευδαίσθηση ότι η Ευρώπη μπορεί ακόμη να προχωρήσει σε τέτοιο βαθμό την πολιτική και αμυντική συνεργασία. Ούτε αγνοούμε τους πραγματικούς συσχετισμούς δυνάμεων στην περιοχή.

Για μια ακόμη φορά πρέπει να αποδεχτούμε ότι ο ευρωπαϊκός προσανατολισμός, είναι μόνιμος και σταθερός για τη χώρα μας, αλλά δεν ταυτίζεται με το εύρος και το βάθος μιας ολοκληρωμένης εθνικής στρατηγικής. Είναι μέρος της.

Στα πλαίσια αυτά είναι χρήσιμο να επαναλάβουμε, να συμπληρώσουμε και να σημειώσουμε ότι:

1. Το Κυπριακό αποτελεί πάντα ακρογωνιαίο λίθο στην εθνική μας στρατηγική και η παραμεθόρια γραμμή Θράκη-Αιγαίο-Κύπρος, με το ενιαίο αμυντικό δόγμα και την ευρύτερη στρατηγική του ενιαίου εθνικού χώρου, παραμένουν το κύριο μέτωπο των εθνικών και αμυντικών μας επιδιώξεων. Ιδιαίτερα για το Κυπριακό ισχύει και σήμερα η πάγια θέση του Ανδρέα Παπανδρέου, ότι για μας είναι *casus belli*, οποιαδήποτε απόπειρα νέας επέκτασης των τούρκων στην Κύπρο, καθώς και ότι η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αποτελεί μεγάλη εθνική προτεραιότητα.

2. Η συνεχής βελτίωση των ελληνοαλβανικών σχέσεων και η προοπτική επίλυσης του Σκοπιανού σύμφωνα με τις πάγιες θέσεις μας, θα επιτρέψουν στην Ελλάδα, παράλληλα με τη δεαματική βελτίωση των σχέσεών μας με τη Ρουμανία και τη Βουλγαρία, να παίξει τον αποφασιστικό και ιστορικό της ρόλο στην περιοχή, ως βασικός παράγοντας ειρήνης, συνεργασίας και ασφάλειας. Η Ελλάδα θα γίνει ο πρωταγωνιστής των εξελίξεων στη Βαλκανική και τον ευρύτερο χώρο της νοτιοανατολικής Μεσογείου. Η παρευξείνια συνεργασία και το άνοιγμα δρόμων συνεργασίας, με τις ιστορικές κοιτίδες και συμμαχίες του Ελληνισμού είναι διαρκής και μόνιμος στόχος μας.

3. Με τις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται στην περιοχή, η πολυδιάστατη εξωτερική πολιτική παίρνει ένα κρίσιμο περιεχόμενο. Σχέσεις με χώρες της Κεντρικής Ευρώπης, τη Ρωσία, τις χώρες στο μαλακό υπογάστριο της Τουρκίας, όπως η Συρία, το Ιράν, το Ιράκ, οι νότιες δημοκρατίες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, αλλά και η υποστήριξη κινήματων αυτοδιάθεσης και ανεξαρτησίας, των λαών της ευρύτερης περιοχής πρέπει να δυναμώσουν και να ενταθούν.

4. Να δούμε ξανά τη μορφή που παίρνουν σήμερα τα θέματα ασφάλειας, άμυνας και κυριαρχίας της χώρας, να ολοκληρώσουμε το σύγχρονο σχεδιασμό και να προετοιμαστούμε για να διεκδικήσουμε αποφασιστικά και να προστατεύσουμε κάθε αναφαίρετο δικαίωμά μας.

5. Εθνικές ιεραρχήσεις που άλλοτε παίρνουν θέση φραστικών διακηρύξεων, άλλοτε προγραμματίζονται αποσπασματικά και άλλοτε αντιμετωπίζονται μερικά, όπως η ανάπτυξη του παραμεθόριου τόξου, η οργάνωση της παλλαϊκής άμυνας, η κινητοποίηση του απανταχού Ελληνισμού, πρέπει επι τέλους να γίνουν ολοκληρωμένη πολιτική πράξη, εθνικά αποφασισμένης προτεραιότητας, όποιο κόστος κι αν απαιτούν.

*

Είμαστε αποφασισμένοι να διαμορφώσουμε γύρω από αυτή τη στρατηγική, με αδιαπραγμάτευτες τις αρχές και τους στόχους μας, ένα ευρύτερο μέτωπο εθνικής και κοινωνικής συναίνεσης, να σφυρηλατήσουμε τη νέα ενότητα και συσπείρωση του Ελληνισμού.

Είναι το πρώτιστο χρέος για ένα Κίνημα βαδύτατα ελληνοκεντρικό και πατριωτικό, που για 22 χρόνια στάθηκε στην πρώτη γραμμή των εθνικών αγώνων, προάσπισε ανυποχώρητα τα αναφαίρετα δικαιώματα της πατρίδας μας και ταυτίστηκε με την πολυδιάστατη πολιτική στην υπεράσπιση της ανεξαρτησίας, της εθνικής κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας.

B.

Ζούμε καθημερινά την αλληλουχία των γεγονότων και των εξελίξεων. Και πρέπει αν θέλουμε να μην ταλαντευόμαστε από πρόσκαιρα γεγονότα ή επι μέρους εξελίξεις και να έχουμε ορίζοντα, σχέδιο και προοπτική, να παίρνουμε το νήμα από εκεί που το αφήνουμε κάθε φορά.

Η 5η Σύνοδος της Κεντρικής μας Επιτροπής δεν μπορεί παρά να ξεκινήσει από εκεί που τελείωσε η προηγούμενη, η ιστορικής πράγματι σημασίας Ειδική Σύνοδος. Αυτή που έδωσε το πολιτικό πλαίσιο, τους στόχους, τις δεσμεύσεις, της συνολικής μας πορείας. Είναι αυτονόητο ότι όχι μόνο εμείς τα μέλη της Κ.Ε., αλλά ολόκληρο το Κίνημα κρίνουν τη συνέπεια λόγων και έργων, κρίνουν την καθημερινή μας πράξη στη βάση αυτής της ομόφωνης απόφασης.

Ο σχεδιασμός της στρατηγικής μας περιλαμβάνει τρία διακριτά και επάλληλα στάδια, τρεις χρονικά προσδιορισμένους στόχους.

Ο πρώτος στόχος ήταν η εκλογή του νέου Πρωθυπουργού και ο σχηματισμός της νέας Κυβέρνησης. Τόσο οι άγιες διαδικασίες που ανέδειξαν το δημοκρατικό, υπεύθυνο και ώριμο πρόσωπο του ΠΑΣΟΚ και των οργάνων του, όσο και οι ελπίδες και οι προσδοκίες που συνοδεύουν τη νέα κυβέρνηση στα πρώτα της βήματα, αποτελούν ήδη ένα μεγάλο κεκτημένο, μια νέα πραγματικότητα για το Κίνημά μας.

Ο δεύτερος στόχος είναι η μετεξέλιξη του ΠΑΣΟΚ μέσα από ένα ανοιχτό, ενωτικό, μαζικό, αντιπροσωπευτικό Συνέδριο. Ένα Συνέδριο αποφασιστικής και καθοριστικής σημασίας που θα δώσει νέα δυναμική στο Κίνημα της αλλαγής. Θα κατοχυρώσει νέες δομές και λειτουργίες. Και θα διαμορφώσει νέα αυθεντική σχέση με τις κοινωνικές δυνάμεις που στηρίζουν την προοδευτική πορεία της χώρας.

Ο τρίτος στόχος είναι η εξάντληση της τετραετίας, η ολοκλήρωση των προγραμματικών στόχων και δεσμεύσεων και η ανανέωση της εμπιστοσύνης του λαού τον Οκτώβριο του 1997, για άλλα τέσσερα χρόνια.

Ετσι θα δείξουμε στην πράξη ότι με το ΠΑΣΟΚ η Ελλάδα μπορεί να προχωρήσει μπροστά, στο νέο αιώνα, με σίγουρα και ασφαλή βήματα. Οτι ο Ελληνισμός διαθέτει τη δύναμη της εθνικής του αναγέννησης και ανασυγκρότησης. Και ότι το ΠΑΣΟΚ μπορεί να είναι πλειοψηφική δύναμη συνέχειας, αλλά και ανανέωσης, ευθύνης αλλά και προοπτικής.

•

Η παρουσία του Ανδρέα Παπανδρέου στη θέση του Προέδρου του Κινήματος εξακολουθεί να αποτελεί σημαντική εγγύηση για την ενότητα, τη συνέχεια και την προοπτική μας.

Ο Α. Παπανδρέου είναι πολύτιμο κεφάλαιο για την παράταξή μας, με σοφία, γνώση, εμπειρία. Κεφάλαιο που σε καμιά περίπτωση δεν είναι αναλώσιμο στο όνομα οποιασδήποτε σκοπιμότητας.

Απέναντι του, όλοι μας, Κίνημα, κυβέρνηση, βουλευτές, στελέχη, δεν οφείλουμε μόνο το σεβασμό που αρμόζει στον ιδρυτή και ηγέτη μας. Αλλά μπορούμε και πρέπει να διασφαλίσουμε τη δική του συμβολή στην νέα πορεία που χαράζουμε.

Η ανάδειξη, ταυτόχρονα, του Κώστα Σημίτη στο αξίωμα του Πρωθυπουργού και η κοινή απόφαση όλων για μια σύγχρονη, ενωτική, συνδυαστική και αποτελεσματική διακυβέρνηση του τόπου, διαμόρφωσε νέα δεδομένα στην κοινωνία. Η ουσιαστική στήριξη και αποδοχή που από την αρχή διαφαίνεται, μπορεί να μετουσιωθεί σε κινητήρια δύναμη, σε νέα αφετηρία. Γι' αυτό οφείλουμε να τη διαφυλάξουμε.

Η νέα Κυβέρνηση είναι Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ και έχει όλες τις προϋποθέσεις να επιτύχει στους στόχους που θέτουν οι προγραμματικές της δηλώσεις, αν υπάρξει συνεπής και καθημερινός οδηγός το τρίπτυχο που διετύπωσε από την αρχή ο Πρωθυπουργός: Ενότητα - Ανανέωση - Νίκη.

•

Ενα βασικό σημείο της νέας πραγματικότητας αποτελεί η μετάβαση από ένα μοντέλο άσκησης της εξουσίας που ταυτίζει το πρόσωπο του Προέδρου με του Πρωθυπουργού, σε ένα μοντέλο που ανεξάρτητα από

την τελική του διαμόρφωση στο Συνέδριο του Κινήματος οφείλει να ανταποκρίνεται σε πιο σύνδετες και διαφορετικές συνθήκες.

Είμαστε, κατά συνέπεια, σε μια μεταβατική περίοδο μέχρι να διαμορφωθούν οι τελικές ισορροπίες και να συγκροτηθούν στην πράξη οι δεσμοί που θα διασφαλίζουν και θα κατοχυρώνουν την ενιαία πορεία του ΠΑΣΟΚ.

Αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι μπορούν να τίθενται σε αμφισβήτηση πάγιες αρχές και αξίες στη φυσιογνωμία και τη συγκρότηση του Κινήματος. Ας τις θυμηθούμε γιατί είναι επίκαιρες:

1. Το ΠΑΣΟΚ είναι ένας ενιαίος, συνεκτικός και ενωμένος πολιτικός σχηματισμός, με διακριτές και αυτόνομες λειτουργίες των οργάνων του, με συλλογική διαμόρφωση και επεξεργασία της πολιτικής του και με ενιαία παρέμβαση και δράση.
2. Κυβέρνηση και Κίνημα διατηρούν πλήρη αυτονομία στη λειτουργία τους, έχουν απολύτως ξεξαθαρισμένα τα πεδία των αποφάσεων των διαφόρων κυβερνητικών και κομματικών οργάνων. Πάντοτε, όμως, ενταγμένα στα πλαίσια μιας ενιαίας στρατηγικής, με κοινούς στόχους και ιεραρχημένα βήματα.
3. Η Κυβέρνηση εφαρμόζει απερίσπαστη το πρόγραμμα του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και εκεί ακριβώς κρίνεται η πολιτική της. Το Κίνημα ασφαλώς σηματοδοτεί την πολιτική πορεία της Κυβέρνησης, δεν ασκεί όμως σε καμία περίπτωση διοίκηση.

Είναι θέσεις που έχουν διατυπωθεί ρητά στο Πολιτικό Ντοκουμέντο, που ομόφωνα υψίφισαν 4.500 συνέδριοι στο 3ο Συνέδριο.

Είναι θέσεις που απορρέουν από την αυστηρή κριτική που ασκήσαμε όλοι κατά καιρούς στον τρόπο άσκησης της διακυβέρνησης.

Είναι θέσεις που δεν έχουμε κανένα λόγο να μεταβάλουμε ούτε κατά κεραία σήμερα.

Απλώς να τις αποδεχτούμε και να τις εφαρμόσουμε.

•

Μέχρι πριν λίγο καιρό κυριαρχούσε στο πολιτικό σκηνικό μια εμβόλιμη και τεχνητή αντίθεση ανάμεσα στην Κ.Ε. και την Κ.Ο., που προσπάθησε να αναβιώσει παλιότερες και ξεπερασμένες πιά ιστορικά αντιπαράθεσεις των πρώτων βημάτων του ΠΑΣΟΚ. Αντίθεση που

στην πράξη αποδείχθηκε, ότι δεν είχε κανένα ιδιαίτερο νόημα. Σήμερα από ορισμένους κύκλους καλλιεργείται συστηματικά μια νέα αντίθεση μεταξύ κόμματος και κυβέρνησης, μεταξύ Ε.Γ. και Πρωθυπουργού. Και δημιουργείται η εντύπωση συνεχούς τριβής και αντιπαράθεσης.

Είναι η αντίθεση που εξελίχθηκε σε κέντρο βάρους της αντιπαράθεσης από τη συντηρητική παράταξη με εύλογους και κατανοητούς στόχους. Την απομόνωση και το χτύπημα του Κινήματος. Την απομόνωση της Κυβέρνησης από τα σημεία στήριξης της. Τη μετατροπή του ίδιου του Πρωθυπουργού σε εύκολο στόχο. Δεν είναι τυχαίοι οι κατ' εξακολούθηση κεντρικοί τίτλοι των μέσων μαζικής επικοινωνίας που υιοθετούν τους στόχους της Αντιπολίτευσης.

Ασφαλώς, υπάρχουν πρακτικές εντός του χώρου μας που τροφοδοτούν αυτές τις επιδιώξεις δελητά ή αδέλητα, δικαιολογημένα ή άδικα. Η ανάδειξη του νέου Πρωθυπουργού δεν ήταν μάχη που έληξε με νικητές και ηττημένους.

Είναι λάθος τραγικό και έχει δίκαιο ο Πρωθυπουργός να θεωρούν κάποιοι ότι ανέξοδα μπορούν να επιδιώκουν λογικές φθοράς της κυβέρνησης γιατί το χτύπημα γίνεται εναντίον του ίδιου του ΠΑΣΟΚ. Είναι το ίδιο, όμως, λάθος να νομίζουν κάποιοι άλλοι ότι μπορούν να προχωρήσουν παραμερίζοντας όσους θεωρούν "εμπόδιο" για την "κατάληψη" της κομματικής και κυβερνητικής εξουσίας. Ούτε το ΠΑΣΟΚ των παγιωμένων σχέσεων και συσχετισμών, των αμετακίνητων στελεχών που νέμονται την εξουσία, αλλά ούτε και η αίσθηση ενός άλλου ΠΑΣΟΚ, που ακυρώνει συνολικά τη μέχρι σήμερα πορεία ερχόμενο στην κυβέρνηση, αποτελεί πρόκριμα σύνδεσης. Μόνο αποδυνάμωση και αδιέξοδο μπορεί να σημαίνει.

Το ΠΑΣΟΚ δεν πρόκειται να επιβιώσει ως έκφραση ενός συσχετισμού που θα επικρατήσει μέσα από εσωκομματικά χαρακώματα. Μόνο η συνύπαρξη και δημιουργική σύνδεση απόψεων, αντιλήψεων και ρευμάτων, η πολιτική αυτονομία οργάνων και στελεχών, η δημοκρατική και συντεταγμένη πορεία, μπορούν να ανοίξουν το νέο δρόμο.

•

Υπάρχει πίσω από το παραβάν αυτής της αντιπαράθεσης και στο βάθος της ένας πολύ πιο επικίνδυνος και ανομολόγητος στόχος.

Πίσω από τις κραυγές των δυνάμεων που θέλουν την αποσταθεροποίηση και τη διάλυση του πολιτικού μας συστήματος:

"δεν γίνεται Πρωθυπουργός υπό ομηρεία"

"δεν υπάρχει συλλογική διακυβέρνηση της χώρας"

"επιστρέφουμε σε παλαιοκομμουνιστικά πρότυπα"

"ζαναγυρίζουμε σε άλλες εποχές"

Υπάρχει ο ιδεολογικός στόχος.

Η ακύρωση κάθε συλλογικής προσπάθειας, ο εκμηδενισμός της πολιτικής ως συλλογικής λειτουργίας και δράσης, η προσωποποίηση των εξουσιών ως συστήματος απλής νομής και κατανομής τους. Είναι η προσπάθεια ακύρωσης της ιδέας του κόμματος ως σύγχρονου δεμέλιου της δημοκρατικής κοινωνικής οργάνωσης, της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας.

Δεν αμφισβητήσαμε και δεν αμφισβητούμε το πεδίο των κυβερνητικών αποφάσεων και είναι άδικο συλλήβδην το ΠΑΣΟΚ, να κατηγορείται για κάτι που δεν κάνει από θέση αρχής.

Δεν αμφισβητήσαμε και δεν αμφισβητούμε ότι η άσκηση της εκτελεστικής εξουσίας, θα μπορούσε ποτέ πέρα από τα συλλογικά κυβερνητικά όργανα να μην προσωποποιείται στον Πρωθυπουργό και τους Υπουργούς.

Ούτε πέρασε από το νού μας η θεωρία περί συλλογικής ευθύνης στην εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής.

Αμφισβητούμε, και θα αμφισβητούμε συνεχώς την προσπάθεια να απογυμνωθεί η πολιτική από το συλλογικό της περιεχόμενο που της δίνει πνοή και προοπτική και να μετατραπεί σε απλή νομή και κατανομή εξουσίας. Σε ένα Κίνημα που συγκροτείται σαν απλό άθροισμα προσωπικών στρατηγικών και επιδιώξεων, επι μέρους ομάδων και απολίτικων συσχετισμών.

•

Οφείλουμε τελικά να κατανοήσουμε ότι η συλλογικότητα, η συνεργασία, η συνευθύνη, πέρα από τη δεδομένη οριοθέτηση ρόλων και εξουσιών, συνιστούν αναγκαίες πολιτικές λειτουργίες για το ενιαίο και μεγάλο ΠΑΣΟΚ. Οι σοσιαλιστές πρέπει να είναι πάντοτε δύναμη κριτικής και ανανέωσης στην ελληνική πολιτική σκηνή. Πολύ περισσότερο όταν αγωνίζονται στο πλαίσιο της κυβερνητικής πολιτικής για την ανανέωση και τον εκσυγχρονισμό της χώρας. Η

κριτική υποστήριξη, η δημιουργία, ο συλλογικός σχεδιασμός, η κινητοποίηση των παραγωγικών δυνάμεων, ο διάλογος και οι κοινωνικές συμφωνίες είναι συστατικό στοιχείο της ίδιας της αναγέννησης της πολιτικής και απορρέει από την ιδεολογική μας στάση. Ιδιαίτερα τώρα, που διανύουμε κρίσιμη περίοδο μεταβατικότητας των εξουσιών που συγκεντρωνόνταν ιστορικά στο πρόσωπο του Ανδρέα Παπανδρέου. Το ΠΑΣΟΚ της νέας εποχής ούτε μπορεί να συγκροτηθεί σε "αντι-ανδρεϊκή", βάση γιατί θα ήταν άρνηση της ίδιας της ιστορίας και της φυσιογνωμίας μας. Ούτε μπορεί να αντιγράψει τον Ανδρέα Παπανδρέου γιατί κανείς δεν μπορεί να τον αντικαταστήσει στα πραγματικά του μέτρα. Ούτε, βέβαια, μπορεί να μετατρέψει τον ιδρυτή μας σε "εσωκομματική αντιπολίτευση" στο κόμμα που ίδρυσε ή σε αντιπολίτευση στην κυβέρνηση, που ο ίδιος κέρδισε με το ΠΑΣΟΚ το 1993, γιατί αποτελεί προσβολή στην ιστορική του συμβολή και διαδρομή.

Γ.

Μ' αυτές τις σκέψεις ανοίγουμε σήμερα την προσυνεδριακή διαδικασία για το 4ο Συνέδριο του Κινήματός μας, που θα γίνει από τις 13 ως της 16 Ιουνίου. Ασφαλώς, το πιο κρίσιμο και καθοριστικό στην ιστορική μας διαδρομή.

Και θέλω εδώ να επαναλάβω αυτό που ομόφωνα υπήψαμε στην Ειδική Σύνοδο για το περιεχόμενό του:

"Θέλουμε να είναι Συνέδριο πλήρες, που σημαίνει Συνέδριο ιδεολογικό, πολιτικό, καταστατικό. Συνέδριο εκλογής οργάνων από τη βάση έως την κορυφή. Συνέδριο προσδιορισμού και πλήρους οριοθέτησης των νέων σχέσεων, δομών και λειτουργιών που απαιτούν οι σύγχρονες ανάγκες και που υπήρξε το ζητούμενο πολλών χρόνων για το Κίνημά μας".

Από την απόφαση αυτή είναι φανερό ότι:

Θέλουμε Συνέδριο ενότητας, σύνδεσης, αναγέννησης σε σχέση με την πατρίδα, το λαό και τη δημοκρατική παράταξη, Συνέδριο συνέχειας, ανανέωσης και προοπτικής κι όχι Συνέδριο διάσπασης, σύγκρουσης μηχανισμών, εσωκομματικής αντιπαράθεσης.

Θέλουμε Συνέδριο πολιτικο-ιδεολογικής ανασυγκρότησης, διατύπωση θέσεων και επιλογών που οδηγούν στο ΠΑΣΟΚ των επόμενων δεκαετιών, κι όχι Συνέδριο αδροίσματος επιδιώξεων ή ξεκαθαρίσματος λογαριασμών.

Θέλουμε Συνέδριο που αφήνει αδιατάρακτη την κυβερνητική πορεία, που βρίσκεται ακόμη στα πρώτα της βήματα, Συνέδριο που δεν αμφισβητεί, αλλά στηρίζει τη σωστή εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής και θα επικυρώσει την απόφαση της προηγούμενης Συνόδου, για ισχυρό Πρωθυπουργό διετίας.

Θέλουμε Συνέδριο διαμόρφωσης νέου καταστατικού, για το ΠΑΣΟΚ, που θα κατοχυρώνει τη συλλογικότητα, την ανοιχτή δράση, τη νέα

σχέση με την κοινωνία , θα διασφαλίζει την αναγέννηση της πολιτικής μέσα από την πολιτική αυτονομία του ΠΑΣΟΚ.

Θέλουμε Συνέδριο παρέμβασης στις πολιτικές εξελίξεις, στην προοπτική της ανανέωσης και του δημοκρατικού εκσυγχρονισμού του πολιτικού συστήματος, στην επιτάχυνση και ολοκλήρωση των δεσμικών μεταρρυθμίσεων που επαγγελλόμαστε.

Θέλουμε Συνέδριο που θα διασφαλίζει την ενότητα και την προοπτική του χώρου όχι μέσα από συμφωνίες κορυφής ή συμβιβασμούς στελεχών στη βάση κατανομής εξουσιών, αλλά ουσιαστικής πολιτικής συμφωνίας όλου του ΠΑΣΟΚ για το παρόν και το μέλλον του Κινήματος της αλλαγής.

•

Για να φθάσουμε στο 4ο Συνέδριο έχουμε μπροστά μας τέσσερις δημιουργικούς και γεμάτους δραστηριότητα μήνες.

Πέρα από το κείμενο της πολιτικής εισήγησης του Ε.Γ., θα διανεμηθεί στα μέλη της Κ.Ε. και ένα Παράρτημα - Σχέδιο Απόφασης για την πορεία προς το Συνέδριο και το χρονοδιάγραμμα των διαδικασιών. Είναι τόσο σαφές και πλήρες που εδώ δεν χρειάζεται αναλυτική παρουσία.

Κατά τη διάρκεια της Συνόδου μπορείτε να διατυπώσετε τις συμπληρωματικές σας προτάσεις ή τροποποιήσεις γραπτά, προκειμένου να διευκολύνουμε την τελική μας απόφαση.

Θα ήθελα, όμως, εδώ να σταδώ στις αναγκαίες καινοτομίες που εμπεριέχει σε σχέση με παλιότερες εμπειρίες και πρακτικές, γιατί αυτές αποτελούν και τις εγγυητικές διαδικασίες της άογης διεξαγωγής του Συνεδρίου και της ουσιαστικής πολιτικής παρέμβασης στην πορεία προς αυτό.

- ✓ Πρέπει να υπάρξει ουσιαστικός και σε βάθος πολιτικός διάλογος. Και αυτό πρέπει να αποτυπωθεί τόσο στη διαμόρφωση και επικύρωση των εισηγήσεων, όσο και στον τρόπο που θα παρδούν οι τελικές αποφάσεις. Γι' αυτό προτείνουμε ουσιαστική συμμετοχή των μελών της Κ.Ε. στη διαμόρφωση των δύο κεντρικών εισηγήσεων για τις δέσεις και

το Καταστατικό. Τη σύγκληση δύο φορές του Εθνικού Συμβουλίου για ενημέρωση-συζήτηση πριν από τις διαδικασίες στην οργάνωση.

- ✓ Πρέπει να διασφαλίσουμε άγογες, δημοκρατικές και αντιπροσωπευτικές διαδικασίες κι αυτό μπορεί σήμερα να το εγγυηθεί και να το πραγματώσει ένας και μοναδικός όρος: Η πιστή τήρηση και εφαρμογή του Καταστατικού. Ούτε αριστίνδην μέλη στο Συνέδριο, ούτε επιλεκτικές διαδικασίες, ούτε αμφισβητούμενες εξ οφίτσιο παρουσίες.

Το Συνέδριο το οργανώνει η Κ.Ε., η οποία θα χρησιμοποιήσει για τις ανάγκες της προσυνεδριακής δουλειάς όλα τα μέλη του Εθνικού Συμβουλίου.

Το συντονισμό των ομάδων δουλειάς αναλαμβάνουν όσα μέλη της Κ.Ε. διετέλεσαν κατά καιρούς μέλη του Ε.Γ. μαζί με το Ε.Γ.. Ο Πρωθυπουργός συμμετέχει δικαιωματικά, σε όλες τις διαδικασίες του Ε.Γ. για το Συνέδριο.

- ✓ Πρέπει να κατοχυρώσουμε τον αντιπροσωπευτικό και μαζικό χαρακτήρα του Συνεδρίου. Γι' αυτό έχουν δικαίωμα συμμετοχής όλα τα μέλη του Συνεδρίου του '94 και όσοι στη συνέχεια και μέχρι αύριο έχουν εγγραφεί, με μεγάλη προδεσμία για την ανανέωση της ταυτότητας μέλους (31 Μαρτίου). Για τον ίδιο λόγο εφαρμόζονται οι αποφάσεις της Συνδιάσκεψης περί καθολικών υποφοριών στην εκλογή οργάνων και αντιπροσώπων. Όπως επίσης προτείνουμε οι αντιπρόσωποι στο Συνέδριο να εκλεγούν σε επαρχιακή και τομεακή βάση.

- ✓ Πρέπει να είναι ένα Συνέδριο ανοιχτό στο λαό. Γι' αυτό προβλέπουμε μαζικές εξορμήσεις των κλιμακίων σ' όλες τις πόλεις και τα χωριά της χώρας, με ανοιχτές πολιτικές εκδηλώσεις, με δυνατότητα οργάνωσης περιφερειακών συμβουλίων και συνεδρίων, με γεγονότα πολιτικά σχεδιασμένα σε κάθε νομό και ανοιχτό διάλογο με το λαό για το νέο ΠΑΣΟΚ.

Σήμερα, όλοι οφείλουμε να αναμετρηθούμε με τις ευδύνες μας, με τις αρχές μας, με τις ανάγκες του τόπου, με την ίδια την ιστορία του Κινήματός μας.

Όλοι κρινόμαστε τώρα. Και ο καθένας ξεχωριστά και συλλογικά.

Εχουν εξαντληθεί τα όρια ανοχής του λαού απέναντι στην αμετροέπεια, την αγωνιώδη κατασκευή της προσωπικής μας εικόνας, την άγωνα, απερίσκεπτη και αδιέξοδη αντιπαράθεση, την εύκολη κατεδάφιση αρχών και αξιών στο όνομα μιας αμφιλεγόμενης και απαξιωμένης πια προσωπικής προβολής.

Προτείνω να αντικαταστήσουμε τα παράθυρα των τηλεοράσεων και τα μικρόφωνα των ραδιοφώνων με δουλειά στο κόμμα και το λαό για να ανταποκριθούμε στις απαιτήσεις των καιρών.

Να αντικαταστήσουμε την πολιτική δημοκρατία των σφυγμομετρήσεων και των εικόνων με την πολιτική δημοκρατία των δεσμών και της λαϊκής συμμετοχής.

Να υπερασπίσουμε την ιδέα του κόμματος και την πολιτική ως συλλογική πράξη.

Να φέρουμε στην πρώτη γραμμή τα προβλήματα του τόπου και του λαού, να διαμορφώσουμε, να προτείνουμε και να εφαρμόσουμε λύσεις.

Στη μεγάλη αναμέτρηση της ατομικής επιδίωξης και της συλλογικής ανάγκης, των τιμαρειών της εξουσίας και της αναγέννησης της πολιτικής, του κόμματος των αξιωματούχων και του κινήματος των πολιτών, ας σταθούμε στο σωστό μετερίζι.

Η έκβαση της αναμέτρησης θα κρίνει αν μπορούμε να κάνουμε το όραμα πράξη.

Αν η Ελλάδα μπορεί με το ΠΑΣΟΚ να προχωρήσει μπροστά.

Είναι το χρέος μας απέναντι στον τόπο, το λαό, τον ίδιο μας τον εαυτό.

Είναι το χρέος μας απέναντι στην ιστορία και στον Ανδρέα Παπανδρέου!
